

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/881/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813223805
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813223805.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: K., zastúpeného M. proti odporcovi H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu N., o zaplatenie 2.233,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.apríla 2014, č. k. 7C/7/2014-67 takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie navrhovateľa o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia 2.233,73 eur s príslušenstvom. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že právny vzťah medzi účastníkmi konania, založený zmluvou označenou ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti K. Podľa bodu 2.1 týchto dojednaní Zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa, pričom vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom (spoludlžníkom 1, spoludlžníkom 2) je návrhom na uzatvorenie Zmluvy a uzatvorená je a nadobúda platnosť podpisom dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) a veriteľa. K platnému uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX došlo dňa 15.7.2010. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, z jej obsahu nevyplýva, že by odporca pri uzatváraní Zmluvy konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp., že by mu úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania a preto sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že veriteľ - navrhovateľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ považuje za dodávateľa. Zo samotnej Zmluvy a jej Zmluvných dojednaní je zrejmé, že odporca nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené na predtlačenom formulári, lebo sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi účastníkmi konania, je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku. Ustanovenia Obchodného zákonníka však v čase vzniku predmetného právneho vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy, súd posúdil ako vzťah podľa zák. č. 129/2010 Z. z.. Predmetom Zmluvy je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov navrhovateľom odporcovi vo výške 1.500,- eur a záväzok odporcu vrátiť peňažné prostriedky a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa čl. 3 ods. 3.1 Zmluvných dojednaní celková výška úveru bude dlžníkovi oznámená podľa čl. 2, ods. 2.2. Podľa čl. 4 ods. 4.1 Zmluvných dojednaní revolving je automatické poskytnutie ďalšieho úveru (peňažných prostriedkov) dlžníkovi vo výške uvedenej v bode 6 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere a oznámení dlžníkovi. V oznámení je okrem iného uvedená

schválená výška úveru 1.500,- eur, schválená výška revolvingu 795,77,- eur, úverový limit 1.500,- eur. Účastníci konania ako zmluvné strany sa dohodli na 48 mesačných splátkach vo výške 77,05,- eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Podľa zmluvy ročná úroková sadzba úveru predstavuje 70,01 % a ročná úroková sadzba revolvingu predstavuje 80,98 %. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné uviesť, že Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné pri úvere dohodnúť úroky. To však neznamená, že by výška úrokov bola závislá len na dohode účastníkov zmluvy o revolvingovom úvere (o spotrebiteľskom úvere), a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Neprimeranou, odporujúcou dobrým mravom a teda neprijateľnou podmienkou je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú sadzbu, ktorá je v dobe uzavretia zmluvy obvyklou sadzbou, a to s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytnutí úveru. V prejednávanej veci súd zistil, že priemerná úroková miera pri úveroch poskytovaných bankami bola v čase uzatvorenia zmluvy 11,63 % ročne (úvery od 1 do 5 rokov). Úrok 70,01 % resp. 80,98 % ročne podstatnou mierou prekročoval priemernú úrokovú sadzbu z úverov obchodných bánk (spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov), preto postup navrhovateľa treba považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je podľa § 39 Občianskeho zákonníka postihnuté absolútnou neplatnosťou. Súd poukazuje na to, že pri dojednaní úrokov pri úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa uspokojí pri úverovej zmluve bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník s primeranou výškou odplaty za poskytnutý úver, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o úvere (o revolvingovom úvere) často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané úroky. Rovnaký názor vyslovil aj Krajský súd Trenčín v obdobnej veci č. 4Co 178/2011, Krajský súd Trnava vo veci č. 9Co 401/2012, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci č. 1MCdo 1/2009. Za neprijateľný súd ďalej považuje postup navrhovateľa, ktorý si pri vyplatení poskytnutej sumy úveru odporcovi odpočítal odplatu za službu v zmysle bodu 8.8.1 Dohody o poskytnutí služby, ktorou službou nanútil odporcovi možnosť odkladu troch splátok úveru, pričom túto odplatu si vyúčtoval v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či odporca o takúto službu bude alebo nebude mať záujem. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje navrhovateľa na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú i podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, lebo je výrazne v neprospech odporcu, ako spotrebiteľa. Predmetná zmluva, je s poukazom na neprimeranú ročnú výšku zmluvných úrokov (požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery) neplatným právnym úkonom, je bezúročná a s poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka je odporca povinný vrátiť navrhovateľovi poskytnutú sumu t. j. 1.316,26,- eur. Ako to však vyplýva z karty klienta len za obdobie 10.8.2010 do 26.9.2013 odporca navrhovateľovi celkovo zaplatil sumu 1.464,67,- eur. V ďalšom období mu na základe medzi účastníkmi uzavretej Dohody o zrážkach zo mzdy, boli zamestnávateľom vykonávané zrážky zo mzdy v celkovej sume 1252,03 eur (do februára 2014). Preto súd návrh ako neopodstatnený zamietol. Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty. Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v bode 14.1 Zmluvných dojednaní. V zmysle právnej úpravy všetky práva a povinnosti musia byť dohodnuté v zmluve (§ 4 ods. 6 zák. č. 250/2007 Z. z.). Zmluvná pokuta musí byť účastníkmi dohodnutá, teda obsahovo musí tvoriť súčasť zmluvy. Akceptácia zmluvy druhým účastníkom neznamena zároveň aj vôľu prijať ustanovenia uvedené v prílohách, všeobecných podmienkach. Odporca ako spotrebiteľ sa na tvorbe Zmluvných dojednaní nepodieľal, len sa podriadil takejto úprave, ako nevyhnutnosti uzavretia samotnej zmluvy. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi dohodnutá nebola. V spotrebiteľskej zmluve dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj aj názor Krajského súdu Trnava vo veci č. 9Co 401/2012, Krajského súdu Žilina č. 6Co 126/2012). Preto aj v tejto časti súd návrh zamietol. Odporca si náhradu trov neuplatnil, preto o ich náhrade súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní uviedol len toľko, že odvolanie podáva proti rozsudku v celom rozsahu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti,

rozporu skutkových záverov súdu s obsahom zmluvy a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, teda podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ a podľa § 205 ods. 2 písm. c/, písm. d/ a písm. f/ O.s.p.. Navrhol rozsudok zmeniť a odporcu zaviazať k zaplateniu žalovaných nárokov a k náhrade trov konania, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu vec, zisťoval, či odvolanie bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, a či má všetky náležitosti v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p..

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa považoval odvolanie navrhovateľa za neúplné, a preto ho postupom podľa § 209 ods. 1 O.s.p. vyzval uznesením zo dňa 15.08.2014, aby v lehote 10 dní odo dňa jeho doručenia svoje podanie doplnil - uviedol, v akom rozsahu napáda rozhodnutie okresného súdu, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a uvedie čoho sa ako dovolateľ domáha. Zároveň navrhovateľa poučil, že ak v stanovenej lehote odvolanie nedoplní, odvolací súd jeho podanie odmietne podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p..

Uznesenie prevzal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 25.08.2014, avšak v stanovenej lehote svoje odvolanie nedoplnil.

Podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu odvolanie navrhovateľa neobsahuje náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., najmä keď odvolateľ neuviedol v čom vidí nesprávnosť rozsudku súdu prvého stupňa alebo jeho postup. Len všeobecné tvrdenie o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozsudku nie je náležitosťou, ktoré si odvolanie v zmysle citovaných ustanovení vyžaduje.

Keďže podanie navrhovateľa označené ako odvolanie nemalo náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2 O. s. p. a boli súdom prvého stupňa dodržané podmienky postupu podľa § 209 ods. 1 O. s. p. odvolanie navrhovateľa podľa § 218 ods. 1 písm. d) O. s. p. odvolací súd odmietol.

Výrok o trovách konania je založený na ustanovení § 146 ods. 1 písm. c), § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p., lebo odmietnutie odvolania má obdobné účinky ako zastavenie konania, preto žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.